

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ (ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ)

Έν Ἑλλάδι Δραχ. 10
Έν τῇ Ἀλλοδαπῇ Δραχ. χρυσῶν 15

Ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκάστου
μηνός.

ΑΓΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

Πᾶσα αἰτήσις ἀφορῶσα εἰς τὸ φύλλον ἀπευθύνεται
Πρὸς τὸν κ. Ἰ. Δαμπερίδην διηγητόρον,
Ὁδὸς Σόλωνος 38

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἀποδίδονται

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΘΟΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΓΙΝΕΙΣΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον (Ἡ τρηγία διαγωγή ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων). — Ἡ ἐν Τουρκίᾳ ἐκπαίδευσις τῶν Ἑλλήνων. (Συνέντευξις μετὰ τοῦ Α. Θ. Π. τοῦ Πατριάρχου). — Ἀγγέλματα καὶ θρύλοι. — Ἡ ἐν Ἠπείρῳ κατάστασις. — Ἡ νέα φάσις τοῦ κρητικοῦ ζητήματος (Αἱ ἀνακινήσεις τῶν Προσταγμάτων πρὸς τὴν Τουρκίαν, τὴν Κρήτην καὶ Ἑλλάδα). — Τὰ ἐν Ἑλλάδι. — Τελευταῖαι εἰδήσεις. — Ἐπιφυλλίς (Ἡ Ἁγία Σοφία).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 1 Ἰουλίου 1909

Δι' οὗς λόγους ἀνεστάλη ἡ τὸν Μάρτιον τοῦ 1899 ἀρξάμενη καὶ ἀνελλιπῶς ἐξακολουθήσασα μέχρι τοῦ Ἀπριλίου 1908 ἐκδοσις τῆς ἐφημερίδος ταύτης γινώσκουσιν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται ἐξ ὧν εἶδον ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 462 φύλῳ αὐτῆς. Ἡ ἐγκύκλιος δὲ τῆς 25 Μαΐου 1909 ἐγνώριεν αὐτοῖς διὰ τί ἐπανελήθη. Ἀλλὰ περὶ τῶν σκοπῶν, οὓς θὰ ὑπηρετήσῃ, ἀναγκαῖον νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅ,τι εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐκδόσεως τὸν Μάρτιον τοῦ 1899 ἐγράφεμεν.

«Τὴν ἐμφορὸν σωφροσύνης, ἐγράφομεν τότε, τῶν προσφθέντων συμφορῶν ἀποσεισέτω κατὰ μικρὸν αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἀν τῆς Κρήτης ἡ σφοδρὰ προλεινομένη πρὸς τὸ τέρμα ἐδὲς ἐδωκεν ἡμῖν τὴν ἐλπίδα, ἡ ἀδιόρθωτος ἀπανθρωπία τῶν Τούρκων αὐξανόμενη κατὰ λόγον τῆς αὐξήσεως τῶν στρατιωτικῶν αὐτῶν δυνάμεων καὶ τῶν ἀντιζηλῶν τῆς Χερσονήσου Κρατῶν ἡ αἰθαδιάζουσα πλεονεξία θάτεται ἡ βράδιον θὰ ἐμποιήσῃ ἡμῖν τὸ θάρος τοῦ κινδύνου.

«Οὕτω καὶ θέλον δὲν δύναται τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος νὰ ἡσυχάσῃ. Τοῦτο ἄλλως ὑπῆρξεν ἀνεκαθεν ὁ κληρὸς του, τὸ αἰὶ ἀγωνίζεσθαι. Οὐδ' ἡ εἰρήνη ἄλλως ἀποκλείει τὰς περιπετείας τῆς ἀληθείας πάλης. Ἡμεῖς μάλιστα οἱ Ἕλληνες πολεμούμεθα ἐν εἰρήνῃ λυσοδέστερον ἢ ἐν πολέμῳ.

«Ὁ ἀμφιβάλλων ἀς ῥίψῃ ἐν βλέμμα ἐπὶ τῶν πέραν τῶν συνόρων συμβαίνοντων. Τούρκοι, Βούλγαροι, Σέρβοι, Ρωμιοὶ, Αὐστριακοὶ συναντῶνται ἐκεῖ, ἀν μὴ πάντες φίλοι πρὸς ἀλλήλους, ἀληθῶς ὅμως πάντες τῶν Ἑλλήνων πολέμιοι.

«Ἡ ζωὴ τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ κινήσει τῆς δὲν ἀκολουθεῖ παραγγέλματα φιλανθρωπίας. Ἡ συμφορὰ τοῦ ἐνὸς καὶ ὁ ὀλεθρὸς εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἄλλου, ἀλλοιόμενον δὲ εἰς τὸν ἀνόμενον τὴν πάλιν ἐπὶ τῇ προφάσει ἀνακουφίσεως ἐκ προγενεστέρου ἀγῶνος. Ἀλλ' οὐδ' εἶναι ἀληθές, ὅτι θὰ προβάλλῃ τοιαύτην ἀναξίαν αὐτοῦ πρόφασιν τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος. Ἀποδείξεις, ὅτι παρὰ τὰ δεινὰ ἀτυχήματά του δὲν ἀποφύγει οὐδ' αὖτις τὸν ἀγῶνα.

«Ἀπὸ τοιαύτης ἀντιλήψεως καὶ ἀποβλέποντες εἰς τὰ τελούμενα ἐν ἀπάσῃ μὲν τῇ δούλῃ Ἑλλάδι καθ' ὅλου, ἰδίᾳ δὲ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἠπείρῳ, ἐπιχειροῦμεν τὴν ἐβδομαδιαίαν ἐκδοσὶν τοῦ φύλλου τούτου, οὗ τὸ ὄνομα ἀναμνηστικὴν τὴν διεξαγομένην πάλιν, προορισμὸς δὲ θὰ εἶναι νὰ ἀναπαρστήσῃ τὰς περιπετείας ἀγῶνος πρὸ πολλοῦ ὀφισταμένου, βαθυδὸν αὐξανόμενον καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καὶ ἀνθρωπίνην πρόβλεψιν μέλλοντος προσεχέστατα νὰ ἀπολήξῃ εἰς τὴν παγίαν ἐκείνην πολιτικὴν μεταβολήν, εἰς ἣν ὁ ἑλληνισμὸς ἀδύνατον νὰ μὴ παραστῇ ὡς πρωτεύων παράγων».

Δεκαετία παρήλθεν ἔκτοτε καὶ κατὰ τὸν χρόνον τούτον, ὡς καὶ τὰς προηγουμένας δεκαετηρίδας, νικηφόρως μὲν ἐπάλασεν ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ, δύναται τις εἰπεῖν καὶ καθ' ἀπάντων τῶν πολεμίων τῆς, ἡττηθῇ δὲ μόνον ἐν τῷ δεινῷ, πολὺ δεινότερῳ τοῦ κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς, ἀγῶνι κατὰ τῆς μικρονοίας, τῆς ποταπότητος καὶ τῆς ἀποτέλειδος τῶν λαχόντων νὰ κυβερνήσῃ αὐτήν.

Δεκαετία παρήλθε καὶ ἡ διεξαγομένη ἐκείνη τῇ κατὰ τῶν πολυωνύμων ἐχθρῶν τοῦ ἑλληνικοῦ ἀντὶ νὰ κατευνασθῇ ὡς ἐξήνθη ἐτι μᾶλλον παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, ἐξ ὅτου ἐν Τουρκίᾳ κατ' Ἰούλιον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐπετελέσθη ἀξιόλογος πολιτικὴ μεταβολὴ ἐπαγγελιομένη μὲν τὴν ἀναγέννησιν τῆς ἀμαρτωλοτάτης αὐτοκρατορίας, ἔργῳ δὲ προωρισ-

μένη, ἂν τὰ πράγματα βαδίσωσιν, ὡς βαδίζουσι, νὰ ἐξαρθρῶσιν καὶ τοὺς τελευταίους ἀρμούς τοῦ οικοδομήματος τοῦ Ὀσμάν, ἐν ᾧ ἀλυσίδετος, ἀλλ' ἀκατάβλητος σφαδάζει ἡ ψυχὴ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Μάτην ἡλπίσαμεν καὶ μάτην ἐξηγνήσαμεν οἱ Ἕλληνες τῆς εἰλικρινοῦς ἡμῶν καρδίας τοὺς θησαυροὺς τῆς χαρῆς καὶ τῆς εὐφροσύνης ἐπὶ τῇ ἀληθῶς σπουδαίᾳ ἐκείνῃ μεταβολῇ. Τὰ πράγματα ἀπέδειξαν, ὅτι ὑπὸ τὸ φέσιον τῶν πλείστων τούλχιστον Νεοτούρκων καλύπτεται ψυχὴ καὶ διάνοια ἐνὸς Χαμίτ, ἀσύμβολος πρὸς πᾶσαν ἐννοίαν ἐλευθερίας, δυσάρμοστος πρὸς τὴν ἰσότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην, ὧν ἄνευ κατέρρευσαν τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας λαμπρότερα πολιτικὰ ἰδρύματα. Τὰ πράγματα ἀπέδειξαν, ὅτι ὁρᾷ ἐσκέπτετο ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἄπειτα ὑπὸ τῶν ἀρχόντων αὐτῆς στρατιωτικῆν σύνταξιν καὶ παρασκευὴν ἐξυτέρων διαγινώσκων καὶ ἀσφαλέστερον προσδοκίαν τὰ μέλλοντα γενέσθαι.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι νῦν καιρὸς ἀντεγκλήσεων. Τῶν δυνάμεων αὐτῆς καὶ ἡθικῶν καὶ ὀλικῶν ἔχει ἀνάγκη ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ, ὅπως χρησιμποιήσῃ ἀκεραίας καὶ ἀσπαράκτους κατὰ τῶν κεκτημένων αὐτῆς πολεμίων, μωρὸς δὲ εἶναι ἡ κακόβουλος πᾶς ἐστὶς ἀσπεριεῖται νὰ ἐπισπᾷ τὴν καθολικὴν τοῦ ἔθνους δυσφορίαν ἐφ' ὅς παρελείφθησαν νὰ γίνωσιν εἰς ἐσωτερικὸν σπαραγμὸν καὶ ἐρίαν, νὰ εἰσηγηθῇ τὰς ἐκνέμους μεθόδους τοῦ ἀναδεικνύειν τὰς κυβερνήσεις ἄλλως ἢ διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ, ἀπὸ τῶν πλατειῶν καὶ τῶν τριόδων, νὰ ἀπομακρύνῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ἔθνους ἀπὸ τοῦ εἰς τὰ πρόβηρα τοῦ οἴκου μας ἐλλοχεύοντος πολέμου.

Τὰ σωφρονιστὰ ἔθνη λύουσιν τοὺς ἐσωτερικοὺς αὐτῶν λογαριασμοὺς μόνον, ὅταν ἐξωθεν ἐπικρατήσῃ ἡ νημερία. Νῦν δὲ εἰς ἡμᾶς στοιχειώδης ἐπιβάλλει σύνεσις καὶ φιλοπατρία νὰ πειθαρχώμεν μὲν εἰς τοὺς καθεστῆ- κότες ἀρχοντας καὶ νόμους πράττων ἕκαστος τὸ ἐπιβεβλημένον αὐτῷ καθήκον, ἀτενῇ δὲ καὶ ἐμφορῶσιν νὰ ἔχωμεν ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν κατὰ τὸν ἐπιβουλευόμενον τοῦ βασιλείου τὴν ἀκεραιότητα, τῆς φυλῆς τὴν τιμὴν καὶ τὴν ὑπαρξίν.

Η ΕΝ ΤΗ ΝΕᾷ ΤΟΥΡΚΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αἱ περὶ τοῦτου πρὸς τὸν ἀνταποκριτὴν τοῦ «Ἀγῶνος» δηλώσεις τῆς Α.Θ. Π. τοῦ οἰκουμένου Πατριάρχου Ἰωακείμ Γ'.

Γράφει ἡμῖν ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ἀγῶνος» τὰ ἀκόλουθα.

Δύο σπουδαῖα ζητήματα συγκλονίζουσιν ἐκ θεμελίων τὴν ψυχὴν τοῦ δῆλου Γένους· τὸ κρητικὸν καὶ τὸ ἐκπαιδευτικόν. Ἐκεῖνο μὲν, διότι ἐξάπτεται ἀδικαιολογητῶς τοὺς Νεοτούρκους καθ' ὅλης τῆς ἐν Τουρκίᾳ ἑλληνικῆς φυλῆς ἀποδεικνύοντας διὰ τῆς ἐχθρᾶς αὐτῶν ταύτης ἀκούσιως τὴν ὀριστικὴν μεταξὺ τῶν δύο τμημάτων τοῦ ἡμετέρου γένους ἀδιάρρηκτον ἀλληλεγγύην. Τὸ κρητικὸν ζήτημα ἐξηγεῖται ὡς ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου ἀνὰ μέσον Τούρκων καὶ Ἑλλήνων καὶ διεσάξε τὴν ἀνυπακοήν εἰς ἀμοτέρους ἡσυχίαν πρὸς ἀπόκρισιν τῶν κοινῶν ἐχθρῶν. Ἀλλ' ἐν τούτῳ πταίουσιν αὐτοὶ καὶ μόνοι, οἱ Τούρκοι, ἀσυνείδητοι γινόμενοι ὅργανα ἐκείνων, οἵτινες φοβούνται τὴν ἐν Τουρκίᾳ ἐγκατάστασιν παγίου καθεστώτος, διὰ τῆς ἀνακινήσεως ἡ μάλιν δημοκρατίας τῆς Κρήτης πρὸ πολλοῦ λευμένου, οἷον εἶναι τὸ κρητικὸν ζήτημα, σκιά ἀπατηλῶν τουρκικῶν ὁνείρων, ὁπσοῖεν τῆς ὁποίας μάτην τρέχει ἡ ἐξ ἄλλων τραυμάτων αἰμάσσουσα τουρκικὴ φυλὴ ἀλόφων καὶ παραπαίουσα ἀναζητοῦσα νὰ πλῆξῃ τὸν ἐπιβεβλημένον σύμμαχον κατὰ τῆς ἐπερχομένης καὶ ἀμφοτέρους ἀπειλοῦσας νὰ πνίξῃ σκυτικῆς πλημμύρας, Ἑλλήνας καὶ Τούρκους.

Ἐν τῇ συγχύσει ταύτῃ τῶν φρενῶν τῶν οἱ Τούρκοι λησμονοῦσι καὶ τὴν ἰδικήν των ἱστορίαν καὶ τὴν ἰδικὴν μας καὶ ἐκπλήττονται βλέποντες τοὺς ἐν Τουρκίᾳ Ἕλληνας συμπαθῶς ἐχόντας πρὸς τοὺς πεθοὺς τῶν ἀδελφῶν των Κρητῶν, οὓς βεβαπτισμένους εἰς ποταμὸν αἱμάτων πρόκειται νὰ ἀναγνωρίσῃ ὡς δικαίους διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῆς Ἑρῶπης. Ἐν τῇ συμπαθείᾳ ταύτῃ τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἑλλήνων δὲν θέλουσι νὰ διδῶσιν, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀποδεικνύονται

καὶ ἐν τούτῳ πολιτικῶς ὀριμώτεροι καὶ νηφαλιώτεροι τῶν συνοίκων αὐτοῖς Τούρκων. Διότι ἡ Κρήτη εἶναι ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ ἐπανέλθῃ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν Τούρκων, ἡ ὑπὸ τούτων δὲ ἀξιούμενη φιλὴ κυριαρχία, ἐν ᾧ ἀποτελεῖ σημεῖον τουρκικῆς ἀδυναμίας, ἀποστερεῖ καὶ τὴν Ἑλλάδα τῆς δυνάμεως ἐκείνης, δι' ἣν θὰ ἦτο περισπούδαστος φίλος καὶ σύμμαχος τῆς ἀναγεννωμένης Τουρκίας καὶ πολιτιστάτος συνεργὸς ἐν τῇ νύξῃ ὁδῷ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου, ἣν ἡνοῖεν ἡ αἰσία μεταπολίτευσις τῆς 11 Ἰουλίου. Ὑπὸ πικροτάτης πείρας διδαχθεῖσα ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἀνάγκη ἡσυχίας, εἰρηκτικῆς περισυλλογῆς τῶν δυνάμεων τῆς, εὐταξίας κατ' οἶκον, ὅπως αὐξήσῃ τὴν οικονομικὴν εὐημερίαν τῆς διὰ τῆς ἀναπτύξεως ὧν τῶν ἡθικῶν καὶ ὀλικῶν δυνάμεων τῆς. Πρὸς ἐπιτέλειαν τῶν ὀψιγῶν τούτων σκοπῶν ἔχει εἰπεῖν ποτε καὶ ἄλλοτε νῦν ἀνάγκη τῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ εἰρήνης· ἀκριβῶς δὲ ἡ εἰρήνη αὕτη εἶναι ἐξασφαλισμένη κατὰ τὰ ἐνέα δέκατα, ὅταν τὰ δύο κυριότατα τῆς ἀναγεννωμένης αὐτοκρατορίας φυλετικᾶς στοιχείαι, Τούρκοι καὶ Ἕλληνες, βαδίζουσιν ἐν τῷ κοινῷ δρόμῳ ὁμονοῦντα καὶ εἰλικρινῶς συνεργαζόμενα, εἰλικρινῶς δὲ ἀναγνωρίζοντα ὅ,τι εἰς ἕκαστον ἀνῆκει.

Ἀλλ' ἡ ἰσοτουρκικὴ ἀπληστία καὶ ἀποκλειστικότης τετυφλωμένη τοῦτο μὲν ἐκ τῶν ἐξωθεν ῥαδιουργιῶν, τοῦτο δὲ ἐκ τῆς πικρίας τῶν ἀκρωτηριασμένων, οὓς κατέστησεν ἀναπορεύτους ἡ μυστρά τοῦ Χαμίτ τυραννίας, ἐπιζητεῖ τὰ ἀδύνατα, ἀνάγκη τῆς Κρήτης καὶ ἀπορρέουσιν τοῦ ἐν Τουρκίᾳ ἐλλητισμοῦ. Τῶν τάσεων τούτων γέννημα εἶναι καὶ τὸ ἐκπαιδευτικὸν ζήτημα.

Γνωρίζετε ἤδη τὴν ἐν τῇ βουλῇ γενομένην συζήτησιν τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν ἀφ' ὧν τοῦ ἰσχυροῦς νεοσχεδίου καὶ τὸν γεννηθέντα σάλον ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ δῆλου ἐν Τουρκίᾳ γένους. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπτόμενον αὐτῆς τῆς τύχης τοῦ ἡμετέρου ἔθνους θὰ συζητήσῃ ἐπανειλημμένως καὶ διὰ μακροτέρων ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ «Ἀγῶνος». Ἀλλὰ πρὸ πύσης συζητήσεως ἔκριναν πρέπον νὰ ἀποτοθῇ πρὸς τὸν πνευματικὸν ἡγέτην τοῦ ἐν Τουρκίᾳ ἑλληνικοῦ ζήτηματος, τὴν Αὐτὸν Οἰοτάτην Παναγιώτητα, τὸν Οἰκουμένικόν Πατριάρχον, ὅστις εὐμενέστατα δεχθεὶς με εὐνρεστέῳ νὰ μοι εἴπῃ τὰ ἐπόμενα:

«Τὸ ἐκπαιδευτικὸν ζήτημα δικαίως ἀνησυχεῖ δόλοκληρον τὸ Γένος, διότι δι' αὐτοῦ ἐτέθη ὑπὸ ἀμφιβόλησιν καθεστὼς προαιώνιον, ὃ θ' ἐστεγασθῇ ἡ ὀρησκειτικὴ αὐτοτέλεια, θ' ἀναγκασθῇ νὰ ἀναγνωρίσῃ καὶ αὕτη ἡ ἀκρατος ἀπολυταρχία ἐν τῇ μεγίστῃ αὐτῆς παντοδυναμίᾳ, διότι εἶναι καθεστὼς, ὅπερ ἐπιβάλλει αὐτῇ τῶν πραγμάτων ἡ φύσις. Οἱ ἐπιζητούντες τὴν μεταβολὴν αὐτοῦ ἀγωνοῦσι τί θέλουσι καὶ τί πρέπει νὰ θέλωσι πρὸς τὴν εὐτυχίαν τῶν λαῶν, ἥτις εἶναι καὶ τῆς αὐτοκρατορίας εὐτυχία. Ὡς νομοσχέδιον ἡ μεταβολὴ αὕτη θὰ διανύσῃ τὸν νόμιμον δρόμον τῆς, τὴν διὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δύσκολον νὰ προσεκάσωμεν, ὅτι οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ θὰ πράξωσι τὸ ἐκείνων καθήκον, ὡς ἡ Ἐκκλησία, ἥς ἡ θεία πρόνοια καὶ τὸ γένος μοι ἀνέειραν τὴν διοίκησιν, θὰ πράξῃ μέχρι τέλους τὸ ἰδικόν της. Ἐκ τῶν μάλιστα ἐνδείξεων μοι ἐπιτρέπεται νὰ ἐλπίσω, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀντίληψις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους ἤρξαι ἐν ἐπιδορῶν εὐεργετικῶς ἐπὶ τὴν σύνεσιν τῶν διοικούντων τὰ τῆς μεγάλης ταύτης χώρας καὶ νὰ γενῇ τὴν προσδοκίαν, ὅτι τὸ προαιώνιον καθεστὼς οὐ μόνον θὰ μείνῃ ὡς ὑπῆρξεν, ἀλλὰ θὰ λάβῃ καὶ τὴν συνταγματικὴν ἀντιφάσιν πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς ἀναγκαίας ὁμονοίας Μουσουλμάνων καὶ Ἑλλήνων.

Ἀλλὰ τὸ ἐπισόδιον τοῦ σπαραγμοῦ, Παναγιώτατε, ῥῶτοισα. Ἀκατὰ τὸ ἐπισόδιον τοῦτο, τὸ ἀληθῶς ἄκρος λυπηρὸν, εἶναι ἀσφόρα τῆς ψυχολογικῆς καταστάσεως τῶν κρατούντων, ἣν ἐσφαλμένῃ ἀντιλήψει τῶν πραγμάτων ἐδημιούργησεν. Δι' αὐτοῦ περιυβρίσθη τὸ ἀξίωμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἣν μείζων πολιτικὴ ὀδύνη ἐκείνη θ' ἀνεγνώριζεν ὡς θεμελιώδη θεμελίον ἐσχάτου καὶ λειτουργούντος καὶ πρὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας καὶ μετ' αὐτήν, ὃ ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἐνίσχυσις ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς εἰλικρινῶς ποθοῦντας νὰ ἴδωσι βασιλεύσαν τὴν ἰσότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην, ὧν ἄνευ οὐδὲν πολιτικὸν ἴδρυμα ἐπὶ τοῦ κόσμου τούτου εἶναι ἄνιστον ἐπὶ μακρὸν νὰ βιώσῃ καὶ εὐτυχῇ. Ἀλλὰ πεποιθὼς ὅτι καὶ ἐν τῷ ἐπεισοδίῳ τούτῳ θὰ δοθῇ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ δικαία ἐκνοποίηση».

ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΥΓΑΙ

Ἐν τῇ γαλλικῇ βουλῇ ὁ δὲ συνεργὸς τῶν ἐξωτερικῶν κ. Πισὼν προέβη ἐν γένει περὶ τοῦ κρητικοῦ ζητήματος εἰς δηλώσεις, οἵτινες θεωροῦνται ἀπ-

ηχοῦσαι πιστότερον τὰς ἐν τῇ μῆπῳ ἐπιδοθείσῃ διακοινώσεσι τῶν Δυνάμεων κρατησάσας γνώμας.

Κατὰ τὸ ἀθηναϊκὸν λοιπὸν τηλεγραφικὸν πρακτορεῖον ὁ κ. Πισὼν ἀπαντῶν ἐν τῇ Βουλῇ εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. Κοσσὲν ἐξέθηκε τὸ ἱστορικὸν τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος. Ἀνεγνώρισε τὴν νομιμόφρονα στάσιν τῆς Κρήτης καὶ ὁμίλησε περὶ τῶν δοθεισῶν πρὸς τοὺς Κρητὰς ἐποσχέσεων. Ἐὰν διεφυλάττετο ἡ τάξις, ἐξασφαλίζετο ἡ προστασία τῶν Μουσουλμάνων καὶ ἐπερατοῦτο ἡ ὁργάνωσις τῆς Πολιτοφυλακῆς. Εἶπεν, δι, τῶν ὧν τούτων πάντων ἐκπληρωθέντων, αἱ Δυνάμεις ἀπεφάσισαν νὰ τηρήσωσι τὰς ἐποσχέσεις των. Ἀνακαλοῦσι τὰ στρατεύματα τῆς κατοχῆς ἀντικαθιστῶσαι ταῦτα διὰ φυλακίδων, αἵτινες θὰ διαφυλάττωσι τὴν τουρκικὴν σημαίαν καὶ θὰ ἐποπτεύωσι τὴν τάξιν, ἐτοιμοὶ πρὸς ἐμπέδωσιν ἐν περιπτώσει ταραχῶν. Προσέθηκεν, δι, τὸ καθεστὼς τῆς σήμερον θὰ διατηρηθῇ ἄνευ νινὸς τροποποιήσεως καὶ ἐδήλωσεν, δι, αἱ Δυνάμεις ἔχουσιν ἀπόφασιν νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς καταλλήλου στιγμῆς, ὅπως ἀναλάβωσι τὰς διαπραγματεύσεις περὶ τῆς μελλούσης τύχης τῆς νήσου.

Αἱ δηλώσεις αὗται τοῦ Γάλλου δυνουρχοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ἐρμηνεύονται ὑπὸ τῶν πρὸ πάντων ἐνδιαφερομένων Κρητῶν μετ' ἀπεριστορότου αἰσιοδοξίας. Ἀδυστηκώτατα δὲ περὶ τούτου ἐξεφράσθη ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Κρήτης σύμβουλος κ. Βενιζέλος τηλεγραφικῶς ἀπαντήσας εἰς τὴν περὶ τούτου ἐρώτησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀντιστοικοῦ τῆς γαλλικῆς ἐφημερίδος «Matin» κ. Σκαρφολλοῦ διὰ τῶν ἐπομένων: «Ἡ ἀπόφασις τῶν Δυνάμεων, ἡ ἐξαγγελθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Πισὼν, δὲν ἀποτελεῖ λύσιν τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἀπλῶς τὸ προσομιον τῆς λύσεως αὐτοῦ. Οἱ Κρητὲς καίπερ λυπούμενοι, διότι βλέπουν παρατεινομένην τὴν κρατοῦσαν ἀβεβαιότητα, οὐχ ἥτιον μετ' ἐγνωμοσύνης ἀποδέχονται τὴν νέαν ἀπόδειξιν ἐμπιστοσύνης τὴν παρεχομένην εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Δυνάμεων, διὰ τῆς ἁρεσῆς τῆς ἐπὶ τῆς νήσου κατοχῆς καὶ τῆς προσωρινῆς διατηρήσεως τοῦ ὀριστικαμένου καθεστώτος, τοῦ ὅπ' αὐτὸν τὸν Κρητὴν ἀντιστοικοῦν γένετος κατὰ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον. Οἱ Κρητὲς τρέφουσι τὴν πεποίθησιν, δι, αἱ Δυνάμεις δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ ἐπαναλάβωσι τὰς διαπραγματεύσεις περὶ τοῦ μελλόντος τῆς νήσου ἐν τῷ πνεύματι τῆς διοικωνώσεως αὐτῶν τῆς 20ης Ὀκτωβρίου 1908, δι' ἧς ὑποσχέθησαν, δι, μετ' εὐμενείας θ' ἀποβλέψωσιν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ζητήματος τῆς ἐνώσεως τῆς Κρήτης μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἐὰν διατηρηθῇ ἡ τάξις καὶ ἐξασφαλισθῇ ἡ Μουσουλμανικὴ μειονοφυλία, ὅρους τοὺς ὁποίους ἐξεπληρώσαμεν ἀκεραίως.

Ἄρα νὰ ἐλπίζωμεν, δι, κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο οἱ Νεότουρκοι θὰ κατανοήσωσιν, δι, ἀπὸ τῆς ἐκμενώσεως τῆς νήσου ὑπὸ τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων, τῶν πλοίων καὶ τῶν Τούρκων ἐπαλλήλων τῆς γενομένης πρὸς ὁδοκαταίας κατόπιν τηλεγραφικοῦ τῶν Δυνάμεων, πᾶν δι, ἀφορᾷ εἰς τὴν διακυβέρνησιν τῆς νήσου εἶναι ζήτημα, τὸ ὁποῖον αἱ Δυνάμεις θὰ λύσωσι μετὰ τῶν Κρητῶν, τῆς Τουρκίας οὐδὲν ἄλλο δικαίωμα ἔχουσιν ἢ τὸ τῆς διατηρήσεως τῆς σημαίας τῆς ἐπὶ ἐρῆμου τινος νήσου τῆς Σούδας.

Ἐπομένως μόνον ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο δύναται νὰ διεξαχθῶσι διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῶν Δυνάμεων καὶ τῆς Πύλης τὴν συγμῆν τῆς ὀριστικῆς διευθετήσεως τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος.

BENIZELOS

Ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑλλάδι οἱ ἐπίσημοι κύριοι καὶ ἡ σωφρονιστὰ τάξις τῆς κοινωνίας ἡ ἐκτὸς τῆς κομματικῆς ἀδελφότητος διαδεδωκὴν ἀπεδοχῶσαν τὴν λύσιν ταύτην ὡς τὸν τελευταῖον σταθμὸν τῆς πολιτικῆς ἱστορίας τῆς μετὰ τὸν 1821, μετ' ὃν ἡ τελικὴ αὕτης τύχη, ἡ τῆς ἐνώσεως, ἐπικρατεῖ προσεχέστατον. Πρὸς τοῦτο ὁδο τὴν ἀπαιτούμενην. Ἐκ μὲν τῆς Κρήτης τάξις, ἡσυχία καὶ ἀπόλυτος ἀσφάλεια τῶν Μουσουλμάνων, ἀγαθὰ, ἅπαντα ὅχι μόνον οἱ διοικοῦντες σήμερον τὴν Κρήτην, ἀλλὰ καὶ ὁ τελευταῖος Κρῆς πολιτικὴς παρέχοντι μετ' ὁμονοίας καὶ ὁμοφροσύνης καὶ πολιτικῆς συνθέσεως ἀσθαινομένου. Πρὸς ἐμπέδωσιν δὲ τῆς περὶ τούτου πεποιθήσεως τῆς Ἑρῶπης ἡ κρητικὴ πολιτεία ὀρθῶς ποιοῦσα ἐβάλετο ἐν τῷ 1881 500 ἐφάδρους τῆς πολιτοφυλακῆς καὶ 300 ἀφ' ὧν ἐπληροῦντο χωροφύλακες πρὸς εὐχερἔστερον ἀνικατάστασιν τῶν ἀναχωρούντων ἐξωπαλινὸν στρατευμάτων. Ἐκ δὲ τῆς Ἑλλάδος τελεία ἡσυχία ἀπὸ πάσης ἀναμείβεσης εἰς τὰς περὶ Κρήτης ἀποφάσεις τῶν Δυνάμεων, τοῦθ' ὅπερ ἀπαραγκλίτως ἐτήρησε μέχρι τοῦδε κωφεύσας πιστόνως εἰς τὰς προσλήψεις τῶν Τούρκων καὶ διαφυλάσσας ἀξιοπρεπῆ ἀπάθειαν, ἐφ' ἣ ἡ ἐξωπαλινὴ διπλωματία μόνον ἐπαίνοισι ἐπιδεικνύει τῇ Ἑλλάδι. Διπλωματικῶς οὕτω ἀπροσμάχητος οὐδα ἡ Ἑλλὰς δικαιούται νὰ ἀναμῇ ἐξοιδ

ok 36 lotum, propter

«Οτι συνεχίζουσα την εκτέλεσιν των μέτρων, των κατ' αρχήν αποφασισθέντων δια της κοινής διακοινώσεως των προσταγμάτων Δυνάμεων της 10/23 Ιουλίου 1906, καθορισθέντων δ' υπό της διακοινώσεως της απευθυνθείσης προς τον κ. Ζαΐμην την 28 'Απριλ. 11 Μαΐου 1908, αι Δυνάμεις θα προέδωκον την 13/26 τρέχ. μηνός εις την ολοκληρωτικήν των στρατευμάτων αυτών πεποιθιμένην επί την σύνεσιν του Κρητικού λαού, στήριζονται δ' επί του σθένους και της ευθύτης των καθεστηκυίων άρχων προς τήρησιν της δημοσίας τάξεως και εξασφάλισιν του Μουσουλμανικού πληθυσμού· ότι θα εξακολουθώσιν μετ' ευμενείας άσχολούμεναι περί του Κρητικού ζήνηματος· άλλ' ότι κρίνουσιν άπαραίτητον να μη άφήσονται να άγνοήται ότι καθήκον έχουσι να επαγρυπνώσιν περί της τήρησεως της τάξεως και της άσφαλείας των Μουσουλμάνων εν Κρήτη και ότι προς τούτο επιφυλάσσονται έχουσαι το δικαίωμα να λάβωσιν όλα μέτρα ήθελον κρίνει κατάλληλα προς άποκατάστασιν της ήσυχίας, εν ή περιπτώσει συνέβαινον ταραχή, τας όποιας αι έχώριτοι άρχαι θα άπεδεικνύοντο άνίσχυροι να καταστείλωσιν».

Μεθ' ο εξακολουθεί ή προς την 'Ελλάδα άνακοίνωσις λέγουσα:

«Ποιούμεναι την άνακοίνωσιν ταύτην αι 4 Δυνάμεις πεποιθασιν, ότι το πνεύμα της συνέσεως, το πρωταρχικόν μέχρι των αποφάσεων της 'Ελληνικής Κυβερνήσεως θέλει πείσει αυτήν να αποδεχθί ειλικρινώς (loyalement) την κατάρτασιν, την καθιερωθεσαν υπό της αποφάσεως των Δυνάμεων και άναγνωρίσιν, ότι πᾶσα μεταβολή δυναμένη να έρμηνευθί ως πρόκλησις προς την Τουρκίαν έσται βεβαίωσις, διότι τε την Κρήτην και την 'Ελλάδα, διωλύτορον ευνούκη της σημερινής καταστάσεως».

Η εκ της διακηρύξεως των Δυνάμεων παραχέτοσα αίσθησις εν Κρήτη υπήρξεν ευάρεστος. Ο πρόεδρος της εκτελεστικής επιτροπής κ. Μιχαηλίδης και ο επί των έξωτερικών σύμβουλος κ. Βενιζέλος έδήλωσαν προς τους άναπαυμένους ξένους και έλληνικόν έφημερίδων, ότι άποδέχονται την άπόφασιν των Δυνάμεων «ως προσωρινήν λύσιν προσωπευμένην την όριστικήν λύσιν της ενόσεως λίαν προσεχώς». Ο αυτός πρόεδρος της εκτελεστικής επιτροπής κ. Μιχαηλίδης καταδικάζει απειστοτρόπως πᾶν πολιτικόν κίνημα εν 'Ελλάδι ως ελθόν, διότι σήμερα, λέγει ο έμφρων και φιλόπατρις γέρον α δεν πρόκειται περί της μικρής 'Ελλάδος, αλλά του όλου 'Ελληνισμού».

Επί τη λύσει ταύτη μαινούνται οί Τούρκοι και ή όργη των δειγμάτων άδυναμίας άποτελεί αλάθητον γνώριμα, ότι δι' αυτής προδικάζεται εις άελ ή κατά τους έλληνικούς πόθους τύχη της άθανάτου ήρωίδος της Μεσογείου.

Είς τον σταθμόν τούτον εφθάσαμεν — πρέπει οι πάντες να κατανοήσωμεν τούτο και να έμφορτώμεν συνείσθεως άμα πολιτικής και πίστεις επί το μέλλον — δια διαμικρίας πολιτικής, δεξιότητος και άνδρικής διαγωγής, ήν από του Δεκεμβρίου του 1908 επέδειξαν και ή Μητηρ και ή Κόρη. Έκείνη συντεώς έγκλεισθείσα εις τήν άπροσμάχητον διπλωματικόν φρούριον άποχώς από πάσης άναμείξεως άλλης ή της άναθέσεως της λύσεως του ζητήματος εις τας Προστάτιδας Δυνάμεις, ή Κόρη ευτόλμως, αλλά και ευγνωμόνως άπαιτούσα παρά των Προστατιδων Δυνάμεων να άναγνωρίσιν, να έπικυρώσιν και δι' οικουμενικού συμβουλίου να καθιερώσιν το δίπλωμα της έλευθερίας της και της ενώσεως της μετὰ του ελευθερού βασιλείου, δίπλωμα γραφέν υπό κοινής γραφίδος, αλλά δια των όστων άπεφασθέντων γενεών, βίτινα έδωκεν έπ' όμα και όχι εις μελάνων, εις άίμα ήρώων πεπνυγμένων ως τρομάχων της ελευθερίας επί του πεδίου της μάχης, εις άίμα γερόντων, γυναικών και παιδιών, καθ' όν ήβλει νικηφόρος επί αιώνας δύο επί της περιόδου του Μίνωος πατρίδος μυσσας και έπικατέστρεψας βορραράτης.

Ταύτην την σύνεσιν και ταύτην την δεξιότητα άφείλομεν 'Ελληνες και Κρήτες εως τέλους να φυλάξωμεν, να κατισχύσωμεν και, Θεού θέλοντος, θα κατισχύσωμεν.

ΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΤΗΝ παρελθούσαν Παρασκευήν δμιλος άξιωματικών ουελών εις οικίαν ινὰ στρατιωτικού συντοκέρου περί της καταστάσεως της χώρας υπό στρατιωτικήν έποπν και αντίλλαξιν γνώμας περί των πρακτικών προς ταχίαν σύντοξιν των στρατιωικών δυνάμεων. Το πρόγραμμα γνωσθέν προδικάσας ταραχήν ανά την πόλιν των Αθηνών, ήτις μετεδόθη και εις την λοιπήν χώραν.

Αδικαιολόγητος δεν είναι ή ταραχή αυτή, ως ευνείηγητον είναι και των άξιωματικών το κίνημα. Έξαιρετικήν οντιο άποτιλούντες τάξιν υπό της πολιτείας και της κοινωνίας προσορισμένην να άπεραιοποίηση τα ήθη των έθνικών δικαίων αίσθάνοντες να πιεζόμενους την πατριωτικήν των καρδιάν εξ άπογοώσεως και την φιλοτιμίαν των εις τα καίρια υπερωκομένην, όταν αναλογίζονται, ότι εις τα πρόπύλαια της χώρας πάντοτε έσται και υπεργίαλος ο προαιώνιος έχθρος έβριζών και δυναστεύων και τα έσχατα άπειλών τους πέραν των συνόρων άδελφούς μας, έτοιμαζόμενος δε και το ιερόν έδαφος της έλευθερας γωνίας της πατρίδος να καταπατήσιν, αυτοί δε κατελείφθησαν υπό άσούργου πολιτείας έστερημένοι των μέσων και την έβριν ν' ά-

ναστείλωσι του βαρδάρου και την άκραιότητα της έλευθερας χώρας να προσπίσωσιν. Της άπογνώσεως ταύτης καρπός είναι ή σύνθεσις των άξιωματικών, άλλ' ή άπογνώσις είναι κάκιστος όδηγός εις συνετάς ενεργείας. Διά τούτο το κίνημά των είναι μὲν ευνείηγητον, άλλ' όχι και συνετόν, δικαία δέ ή άναγωγή της κοινωνίας διαβλεπούσης εν τούτω την άρχήν της ελευθερίας διασπάσεως των έθνικών δυνάμεων, καθ' όν χρόνον άπαιτείται ή συνένωσις όλων προς άπόκρουσιν του έξωθεν καιροφυλακούντος έχθρου, όπως έπιπέσιν εις τον οίκον ήμων κατά τοσοῦτον μάλλον εύλόγον, όσον οι ένοικοῦντες θα περισπώνται υπό της έριδος και της άχρονίας.

Απόδειξις δέ του έπιζήμιου της κινήσεως ταύτης είναι, ότι την έπιούσαν της άλλως άθώας αυτής καθ' εαυτήν φιλοτιμίαν πράξεως όλίγων άξιωματικών άνεφάνησαν οι διαπύνοι κήρυκες της μεταβολής της διεποούσης ήμᾶς τάξεως πραγμάτων, οι όιοι ήτοι της συγκλήσεως έθνοσυλεύσεων, οι διαφιλονέοντες τας άδαπάνους συμβουλὰς περί καταργήσεως του κοινωδουλευτισμού, του δυναστικού συστήματος, οι όθραίων λόγων κατασκευασταί, οι ίκα νάτατοι να λύσιν και τους υπάρχοντας έστω και χαλαρούς πολιτικούς δεσμούς, άλλα βωδοί μένοντες, όταν έρωτώνται: ΑΠού το οικοδόμημά σας το πολιτικόν, δι' ου θα άντικαταστήσιν το υπάρχον; Ποίος τρόπος εξερεύθη του πολιτικού βίου της χώρας άντι του δια το κοινωδουλίον ποίτοι και ποῦ υπάρχουσιν οι άλλοι άνδρες και δια ποίας μεθόδου θα έπιεληθώσιν εις την εκλογήν του λαού; οῦτοι οι κεκλημένοι και δυνάμενοι να διορθώσωσι τα κακῶς έχοντα; Τι θα μεταβλήθι το κακῶς έχον και τί αναλλοίωτον θα άφήσιν ή έθνοσυνέλευσις;

Το καταργεῖται το ύφιστάτα οικοδομήματα εις πάντοτε εύλογον έργον, δυσχερέστατον δε το άνεγείρειν, άδύνατον δε ένίοις εν χώρας αταίς μὲν καθ' εαυτάς μικραῖς, πιεζόμεναις δε έξωθεν υπό παντοχόρως πολεμίων.

Κατά των τοιούτων άνεφάνων συμβούλων, οῦτινες κατά κανόνα και φαινόμενον σταθερόν έμφανίζονται ως σωτήρες εις τα έθνη και τας σιγμάς ιδία του πυρετού της άπογνώσεως, έχομεν καθήκον να συμβουλευόμεν εις όσους μᾶς άκούσιν προφύλαξιν πάση δυνάμει, διότι οι αὐτόκλητοι οῦτοι ήγήτες δαπανήσαντες τον βίον αυτών εις τον άστυκόν πόλεμον κατά παντός καθεστώτος, οὐδέν δε δυσνηθέντες να εισφέρωσι νέον θεικόν και ώρισμένον είναι οι πρώτοι, οῦτινες θα καταληφθώσιν υπό του πανικού και θα στέφωσιν άνάγναι τα νῶτα εγκαταλείποντες εις τον έλεον του νικηφόρου έχθρου έκείνους, οῦς αὐτόκλητοι ήλθον να σώσωσι κατά την ώραν του πυρετού. Οι λαοί οῦτοι, άντι να μεταβλήσωσι τον πυρετόν, αὐθάνουν δια φαρκμάκων το παραλήρημα και παραδίδουσιν τον άσθενή άσθήθιον εις το φορέον του νεκροθάπτου.

Οι τα πολιτικά ήμῶν πράγματα έχουσι κακῶς, οὐδέτις υπάρχει ο άμφοσθέν, άλλ' ή στοιχειώδης φιλοπατρία έπιβάλλει εις ήμᾶς να μη άποκαλύπτωμεν το τραῦμα της ήμετέρας πτέρυγης, καθ' όν χρόνον ο έχθρός έντειναι καθ' ήμῶν το τόξον του. Αν οι κύριοι οῦτοι, όν τα στήθη έξογκώναι ήδη ο πρόσ τας μεταρρυθμίσεις και τας μεταβολὰς ζήλος, ήλγουν έφ' οῖς πάσχει το έθνος όσον θέλουσιν να παραστήσωσιν, ότι άλγοῦσι, θα άφιερώνον εις το έργον της διδασκαλίας του λαού περί του τί πρέπει να μεταβληθί και πῶς πρέπει να μεταβληθί, θα καθίσταν την άνάγκην της μεταβολής κοινήν συνείδησιν και προ πολλού θα επέδωκον τον καθεστῶτα τον άλλωγν ως καρπὸν άναπόφικτον της κοινῆς συνείδησεως ταύτης. Αλλ' έχόμενοι σήμερον να ζητήσωσιν απλῶς μόνον μεταβολήν, χωρὶς να όρίζωσιν αυτήν, χωρὶς εις άποδοχήν να καλλιέργησιν την γνήστην του έθνους, όρίπτονται απλῶς τον λίθον της ταραχῆς, ήνα ύστερον επακολουθήσιν κατ' αυτών ο λίθος του αναθέματος του έθνους.

Αλλά τί εκ τούτου θα ώφελήσθι το έθνος;

Πόσον μάλλον βαθυγνώμονες των συνταγματικών τούτων ιεροκηρύκων και πόσον γνησίως φιλοπατρίδες άπεδείχθησαν οι έθνιοι έργαται οι άποτελούντες το προεδρείον των συνεχιών δια της ώρας και συνετής αυτών εκκληρίσεως προς τον λαόν, εν ή σὺν άλλους έλεγον τη 26 Ιουνίου:

«... Αι κρίσεις περιστάσεις, ως διερχόμεθα άπαυτοῖς συντονιστέραν την προσοχήν πάντων των

εφρονούντων πολιτών, γνωστόν όντος ότι άμετρον της φιλοπατρίας το αίσθημα δύναται να παραβιάσιν και τας δικαιτέρας των υποθέσεων. Ποίος τρώντι άγῶν δικαιότερος του Κρητικού, και γενναίτερον αὐτοῦ διεαχθεῖς; Ο κόσμος έκθαμβός τον ήκολούθησε μετά συμπαιθείας, και αἰ κνδερήσεις τον υιοθέτησαν και αὐταί επί τέλους. Και όμως εν λάθος ήδύνατο τα πάντα να διακνέσθιν κατά την έσχατην σιγήν, προς χαράν των έχθρων μας. Διά τούτο ο μεγαλύτερος των θριάμβων, ή περιφανέστερα των νικῶν του ήρωικού της Κρήτης λαού, είναι εκείνη, ήν οῦτος αἶρε την σιγήν ταύτην καθ' εαυτοῦ. ήτοι κατά της φιλογεῖας φιλοπατρίας του, δυναμένης να τον παρασύρῃ εις ένέργειαν άσυχον.

Τοιούτον παράδειγμα ύψηλοφροσύνης και εν ταύτῃ συνέσεως δέον να χρησιμοποιή ήμῖν ως μάθημα εν σιγμαῖς, ως καθιστᾷ δυσχερέστερας ή άπέναντι ήμῶν προκλητικήν στάσεις της γειτόνης 'Επικρατείας. Η πολιτεία των άδελφῶν μας τούτων σοφῶς εξυπηρετήσιν κατά τας ένεστώσας περιστάσεις την κοινήν υπόθεσιν και κατ' άλλαν έκρίθ ήδη ως ή ένσάρκωσις της τόσον έπιζήλῳ σφοδρόσσης άνδρείας, ή δε ιστορία θα εἴπῃ περί αυτής πλειό- »

«... Από του σταθερού τούτου σημείου οὐδέτις άπετρέπεται παρεκκλίσις, είναι ο φάρος της αληθείας και έπομένως της σωτηρίας. Πέραν αὐτοῦ είναι το σκοτός και ο κίνδυνος, όν έκάστοτε κατεργάζεται ή κατά τας σοβαρωτάτας έθνικές περιστάσεις άνεϋθνος άνάμειξις άνθρώπων πλανώντων ή πλανωμένων, άλλ' εξ ίσου έπιβλαβῶν.

Ηπειλῶσαμεν πολλάκις εν παραφορᾷ, αλλά τί έκερδήσαμεν εκ της μεθόδου ταύτης; Ποῖον έδιορθώσαμεν; Οὐδέτις, οὐδέ ήμᾶς αὐτούς, άποχωρήσαντες την άλλην σιγήν εις τα έργα μας, και άφήσαντες το σύστημα να εξακολουθήσιν τον δρόμον του, την πολιτικήν άκολασίαν τους, τον Βασιλέα άδιαφοροῦντα.

Τώρα όμιλοῦσι πάλιν περί εϋθύνων και ένόχων, άλλ' ή άναζήτης τοιούτων, ένφ' προ πολλού κατόνμεν εις χείρας των μέγαν ένοχον, ήτοι την ελευθερίαν και τα πάντα παραλύνουσιν συναλλαγῇ, όχι μόνον περιτεῖται, αλλά το χειρότερον θα εξυπηρετεί και νέαν διαφυγήν του ένόχου τούτου, δια της μεθόδου της μετεμφίσεως, ής τόσον έπιτηδώς γνωρίζει να κάμνῃ χρησιν... »

Ακριβῶς δε οι πλανώμενοι και πλανῶντες κατά την ώραίαν έκφρασιν των συνεχιών αἰσάνοντες την επικρατοῦσαν σύγχυσιν παρασκευάζουσι το έδαφος εις αφηνίδια κνδερητικὰς μεταβολὰς, διότι ή πολυκέφαλος ύδρα των κομμάτων ή μηδὲν γινώσκουσα όριον φιλαρχίας παραδοκεί τον καιρόν και άπειλεί ήδη να εισπηδήσιν επί την άρχήν και να αδέξῃ το χάος, διότι τας μὲν μεθόδους του διοικῖν θα μετέλθῃ τας αὐτάς, οῖας και πᾶσα Κυβέρνησις, καλεῖται δε να συνεχίσῃ έργασίαν άποτέμνην των έξωτερικών ήμῶν υποθέσεων, ήν άλλοι ήρχισαν και ως εἶδος άγνοεῖ και την ιστορίαν και τας περιτεῖται. Διότι όκούσιντι ήδη αἰ δυσοιωνητοι φωναί των συλλαλητηρίων και της πύσεως της Κυβερνήσεως δια των άποφάσεων έκείνων, αἰτινες λαμβάνονται εν τοῖς τριόδοις και ταῖς πλατείαις των Αθηνών και εις τις όρειλες κατά μέγα μέρος την ένεστώσαν κακοδαιμονίαν ή 'Ελλάς ή κακοδαίμων, ή 'Ελλάς ή άξία κρείσσονος τύχης, ή 'Ελλάς, ήτις ως φυλή μεγαλουργεῖ και ως κρείσσον παρεδόθη άνωσίδοτος εις χείρας φαυλοτάτης δημαγωγίας.

Τῶν δια τί εξακρατηρίσασιν την πράξιν των όλίγων έκείνων άξιωματικών, εις ήν άναμυριόδους εξ άκράτου φιλοπατρίδος όδύνης προέβησαν, ως άδικαιολόγητον και έπιζημίαν, διότι την φιλοπατρίαν αυτών κίνδυνος είναι να μη έκμεταλλευθώσιν οι άνεϋθνοι μαρτο ή οι δυνεϋθνοι διαφθορείς του πολιτεύματος, όμοιοι πάντες προς άλλήλους και οι έντος και οι έκτος της άρχῆς διατελούντες, χείρονες έαυτών άναδεδυμένοι οι έπιζητούντες να έλθωσιν επί την άρχήν εν οῦτω κρείσσονος χρόνους.

Αλλ' έπιζόμεν επί την σύνεσιν του έλληνικού λαού, επί την νηρηραίαν των άνωτέρων αὐτοῦ τάξεων, διαι της περιουκίσεως αὐτοῦ θα άποσοήσῃ την ύβελαν των μεταβολῶν, τρίς χειρότεραν της άδικου έπιθέσεως του προαιωνίου πολεμίου.

Το ύπουργεῖον των Οικονομικών άνέστηκεν εις την έπιτροπήν εν Βόλῳ όποῦ την προεδρείαν του Νομάρχου Μαγγηρίας ύπαι έβλη εις διαπραγματεύσεις προς άγοράν και άλλων κτημάτων εν τη περιφερείᾳ Αλμυρού, τα όποια θα διανεμηθώσιν εις τους πρόσφυγας. Εν τη ύπουργείῳ ύπελογισθῇ, ότι εκ των 6 εκατομμυρίων τα όποια έλήφθησαν δια του τελευταίου δανείου, θα περισσεύσωσιν εκ της έγκαταστάσεως των πρόσφυγων εν εκατομμύριον διακόσιον χιλιάδας δραχμών.

Υπό του ύπουργείου των Έσωτερικών συνέστη έπιτροπή έπιστημόνων και λογίων υπό την προεδρίαν του καθηγητοῦ του Πανεπιστημίου κ. Ν. Γ. Πολίτου προς μετονομασίαν των κομμάτων και κομμοποίησην της 'Ελλάδος, όσαι φέρουσιν έξενικα και δι τουρκικά όνόματα αθηαίρετος και άενν ούδενος ιστορικού λόγου έπιεληθέντα. Η έπιτροπή αυτή έπελήφθη των εργασιών της άρξαμένη από της Θεσσαλίας.

Υπό του ύπουργείου της Παιδείας καθιερώθη Διάταγμα, δια του όποιου εισάγεται ή Σοφιστική γυμναστική εις τα σχολεία της Μέσης και Ανωτάτης Εκπαιδεύσεως. Η ίσχυς του Διατάγματος τούτου θ' άρχισιν από του Σεπτεμβρίου του έρχομένου έτους.

Ανεξαρτήτως του Διατάγματος τούτου άπεφασίσθη υπό του ύπουργείου, όπως αἱ άσκήσεις των γυμναστών της Μέσης Εκπαιδεύσεως άρχίσωσιν από της 1ης του Ιουλίου και τῷ όντι ήρχισαν από χθές. Τους γυμναστές θα διδάσκῃ ο γυμναστής κ. Φ. Καραβέλλας υπό την έπιτηδείαν του διευθυντοῦ της σχολῆς των γυμναστών κ. Πέπα.

Τῶν εν Αμερικῇ 'Ελλήνων την ψυχὴν δοκῶσι τα εν τη μητροπόλει συμβαίνοντα και οι κρείσσοι καιροί, οῦς αυτή διόχεται. Έρανοι ήρχισαν γινόμενοι προς άποστολήν χρημάτων εις την 'Ελλάδα και εν μόνη τη Ν. Υόρκῃ την πρώτην ήμεραν συνελέθησαν 902 δολάρια. Τα προς ναυπήγησιν πολεμικού πλοίου συλλεχθέντα άπέρχονται μέχρι τούδε εις 36 000 δολάρια. Νέαν δε έξαμνη πατριωτικήν προκαλεί ανά μέσον των εκεί 'Ελλήνων ή εμφάνισις του Μαισούκα, του άποστόλου τούτου και ψαλτοῦ των έθνικών δνείρων και πόθων, προς συλλογήν χρημάτων προσορισμένων εις άγοράν μᾶς ποροβολαρχίας καλουμένης πυροβολαρχίας (της Νέας γενεᾶς), διῶτι τον πρώτον δέσλῶν προς τούτο κατέθηκαν οι μαθηταί των εν 'Ελλάδι σχολείων.

Η Α. Μ. ο πατριάρχης Αλεξανδρείας κ. Φώ. τινόμεναι μάστιγα,

τιος μετ' ολιγοήμερον διαμονήν εν Αθήναις άνεχώρησεν εις Αίγυπτον την παρελθούσαν έβδομάδα κατ' αὐτοῦ αἰτήσιν άναμνήσεις εις τους έπισκοπὸν χθέντας αὐτόν. Η Α. Μ. έξενόθη εν τῷ μητροπολιτικῷ μεγάρῳ υπό της Α. Σ. του μητροπολίτου Αθηνών, εκεί δ' έπισκοπέθησαν αὐτόν πάντες οι ύπουργοί, οι άρχηγοί των κομμάτων και πλήθος άλλου έπισήμου και μη κόσμου. Έγένετο δε δεκτός εις μακράς άκροάσεις παρά τῷ βασιλεῖ και τῷ διαδόχῳ, καθ' ός έκτενῶς όμιλήσε περί του πολυπληθοῦς και άκαμίου εν Αίγύπτῳ, Σουδάν και Αλβανίας ποιούντων τον. Τὸν διαπερέστατον λεζήρην της ανατολικῆς ορθοδόξου εκκλησίας συνώδυσεν ο Μητροπολίτης, οι συνοδικοί και πολλοί άλλοι έπισήμοι μέχρι του άμμοπολίου.

Σεμνοτάτη έτελέσθη εν τῷ Αρσακείῳ την παρελθούσαν Κυριακήν ή άπονομή των βραβείων, Ραλλείου και Μπουασιόν, εις τας άριστευσάσας μαθητριάς των τελευταίων τάξεων των δύο Διδασκαλείων έσωτερικού και έξωτερικού. Και του μὲν Ραλλείου χιλιοδράχμου βραβείου έτυχεν ή Μαρία Σιμουήλου, έπηνέθη δε ή 'Αλκιστής Γρηγοράκη, εκ δε του έξωτερικού Διδασκαλείου του Μπουασιόν έτυχεν ή Σοφία Μπαϊρακτάκη και έπηνέθη ή Παρασκευή Προστοπούλου.

Γενομένης της έκκυβέσεως του λαχείου του 'Εθνικού Στόλου την παρελθούσαν Κυριακήν πρώτος άριθμός κερδάνων δραχ. έκάτον χιλιάδας (100,000) έξήχθη εκ της κληρωτίδος ο άριθμός 364,399. Έντυχῆς κύριος του γραμματίου τούτου είναι ο Ευστάθιος Νυδραῖος λιθοδόξος εκ Τσαγγαράδων του Βόλου. Δεύτερος άριθμός έξήχθη ο άριθμ. 14,8047 κερδάνων δραχ. 25,000 εἰτα ο άριθ. 498,812 κερδάνων δραχ. 10000 οι άριθ. 878828,999699 και 197831 κερδάνωντες έκαστος ανά δραχ. 5000, οι άριθμ. 784311, 601475, 888066, 978747 και 668962 κερδάνωντες ανά δραχ. χιλίας έκαστος. Μετ' αὐτοῦς έξήχθησαν 411 άριθμοί κερδάνωντες, έκαστος ανά δραχ. 100 και έτεροι 578 άριθμοί κερδάνωντες έκαστος ανά δραχ. 50.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Η έφημερίς «'Οθωμανικός Λόγος» της Κωνστανπόλεως άνέγραψε την άπθανον είδησιν, ότι προσπάθειαι καταβάλλονται, της 'Ελλάδος λαδούσης την πρωτοδουλίαν, περί προσεγγίσεως Βουλγαρίας και 'Ελλάδος.

Ο Πρόεδρος της Εκτελεστικής εν Κρήτη επιτροπής, ο άληθής οῦτος Νέοτωρ του κρητικού λαού, ο κ. Μιχαηλίδης άπηύθυνε προς τον Γάλλον φιλέλληνα βουλευτήν κ. Λενῦ Κοσσὸν θερμότατον εύχαριστήριον τηλεγράφημα, οῦ το κείμενον έχει ως εξής:

«Οδδεις λαός εν τῷ κόσμῳ πλειότερον του Κρητικού κατέχει ίσχυροτέρους και δικαιότερους τίτλους επί της ανεξαρτησίας και της εθνικής αὐτοῦ ενώσεως. Αἱ Δυνάμεις άνεγνώρισαν και πάλιν τους άπαγαράτους ήμῶν τίτλους, ύποσχεθείσαι να άποβλέψωσιν εννοικῶς προς το ζήτημα της ενώσεως μετὰ της 'Ελλάδος.

Εμπιστευόμενοι εις την ύψηλήν και έπίσημον ταύτην ύπόσχεσιν οι Κρήτες, έχουσι σταθεράν και άπόλυτον πεποίθησιν επί της προσεχούς πραγματοποίησεως των πόθων των.

Η Κρήτη αίσθάνεται βαθεῖαν συγκίνησιν, άκούουσα ύπομυμένην φωνήν ύπερασπιστών του ιεροῦ άγώνος της και χαίρειτις εν τῷ προσώπῳ ήμῶν τον συνεχιστήν των παραδόσεων της ελευθερίας, όν το Γαλλικόν Έθνος τυγχάνει θεματούργου.

Βαθέως ευγνωμονούντες δια τας θερμότητας και ευγενείας από του βήματος και δια του ύψους προσπαθείας ήμῶν, άναμένομεν άσφαλῇ τελήν κύρωσιν των δικαιωμάτων του Κρητικού λαού.

Η αίσθησις ή εκ της Διακοινώσεως των Δυνάμεων καθ' όλον μὲν εἰπὲν παρά τῷ λαῷ του βασιλείου υπήρξεν ευάρεστος, αἰτε συναισθανομένην την άδυναμίαν, εν ή εἰκόσκειται ή 'Ελλάς να πράξῃ εν τούτῳ καλλίτερον. Την τοιαύτην αίσθησιν άριστα διηρμήνευσεν ο κ. Δρασοῦνης ταχίαν προσωνυζόμενος την όριστικήν αίσθησιν τον ζήτηματος πεποθῶς εις την πολιτικήν σύνεσιν και την άνδρικήν διαγωγήν της Κρήτης και συμβουλείαν ήσυχίαν και ευτασίαν εν 'Ελλάδι, άποτρέπων δε από της άνακινήσεως έσωτερικών ζητημάτων, ήτινα ή χώρα θα έπέσει μόνον μετά την λύσιν του κρητικού ζητήματος.

Η κνδερήσις ώσάυτως άποδέχεται την δοθείσαν λύσιν ως αγαθήν δια τα συμφέροντα της 'Ελλάδος και της Κρήτης, ως προλαίονισαν την δδόν προς την ένωσιν. Μόνον ο κ. Ράλλης, όδημηκός, ως είναι εν πᾶσιν, εἰρίσκει την λύσιν άπαισιν και έξίσταται, ότι μετά τοιαύτην λύσιν παραμένει εισέτι εν τη άρχῇ ή κνδερήσις Θεοτόκη. Τὸν γνώμονα περί της αξίας της λύσεως ταύτης άποτελεῖ ή δυσφορία των Τούρκων επί τη δοθείσῃ λύσει. Τα τηλεγραφήματα μεταδίδουσιν την πληροφορίαν, ότι ή τουρκική κνδερήσις θα άποκρούσῃ την διακοινώσιν των Δυνάμεων. Συνεφερομένη μάστιγα ύποσχεγικόν συμβούλιον, οῦ μετέσχον και άρχηγοί στρατιωτικών σωματίων, καθ' οι στρατιωτικάί ένέργειαι αἱ άπορρώσαι εις ένδεχόμενον πόλεμον κατά της 'Ελλάδος θα εξακολουθήσωσιν έπι-